

# Collegial=Lidende

for

## Danmark og Norge.

---

Med kongeligt afkærsnaadigst Privilegium.

---

No. 38. Den 17de September 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af  
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.

Etatsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

---

### Offentlige Foranstaltninger.

Da den her værende Nvægsyge-Commission er blevet underrettet om, at den Sygdom iblandt Horn-Nvæget i Litthauen, hvorom det Fornødne var bekjendtgjort ved bemældte Commissions Circulaire til samtlige Sæ-Toldsteder, af 11 Septbr. f. A. \*), saaledes er standset, at den af Gouvernements Regjeringen i Lissland anordnede Spærring og øvrige Foranstaltninger ere ophævede: saa har Commissionen, under 13 d. M., tilkjendegivet samtlige kongelige Toldbetjenter ved Sæ-Toldstederne i Danmark, Norge og Hertugdømmene, at det, i Henseende til de, fra bemældte Steder, ankommende Skibe,

ikke

\*) See Collegial=Lidende for 1802 S. 593 og 594.

ikke videre behøves at forlange de, i Tilfælde af Qvægsyge, anordnede Attester, og at forbemældte Commissionens Circulaire af 11 Septbr. f. N. nu er ophævet.

---

Under 10 d. M. har det danske Cancellie approberet følgende foreslagne Forandringer med Markederne i Ribe Stift:

1. I Fridericia, at Markedet sammesteds, som holdes den 28 Juni, maa sættes tilbage til den 21 Juni; Markedet den 6 Septbr. holdes den 12 August og Markedet den 25 Octbr. udsættes til den 4 Novbr.

2. I Lemvig, at Markedet der den 6 Juli maa udsættes til den 10 Juli.

3. I Ringkjøbing, at Markedet sammesteds den 4 Marts maa udsættes til den 8 Marts og Markedet den 6 Octbr. holdes den 9 Octbr.

4. I Tinneth, at Markedet der den 6 Octbr. maa udsættes til den 18 Octbr.

5. I Warde, at Markedet sammesteds den 5 Febr. maa udsættes til den 8 Febr. og Markedet den 26 Mai til den 27 Mai.

6. I Weile, at Markedet sammesteds den 20 Mai maa sættes tilbage til den 5 Mai; Markedet den 7 Octbr. udsættes til den 13 Octbr., og Markedet den 5 Juli ophæves, imod at Torvedagene i Fasten udvides til ogsaa paa disse at falholde Heste og Qvæg.

Dog

Dog tage disse Forandringer først deres Begyndelse med Aaret 1805, forinden hvilken Tid de ei kunne werde kundgjorte i Almanakken.

Med alle øvrige Markeder i Stiftet, som i Almanakken findes anførte, skal det have sit Forblivende som hidindtil.

### Forgivninger.

Under 9. d. M. er, igjennem det danske Cancellie, udsærdiget et Rescript til Biskoppen over Christiansands Stift, af følgende Indhold. Hs. Majestæt har ladet sig foredrage de fra Biskoppen til Cancelliet indgivne Betænkninger om, hvorvidt de residerende Capellanier i Christiansands Stift kunne nedlægges, og de, Samme tillagte, visse Indkomster anvendes til Skolevæsenets Fremme m. v.; og, da Allerhoist samme har bragt i Erfaring, at nogle af disse Capellanier, med Hensyn til Folkemængden og det Locale, ikke ere nødvendige, og der, ved Sammes Nedlæggelse, kan tilveiebringes Hjælpekilder til Skolevæsenets Forbedring, samt, da nogle Sognekald, til Bequemmelighed for de vedkommende baade Menigheder og Præster, efter de af Biskoppen meddeelte Oplysninger, kunne deles: saa vil Hs. Majestæt, i Betragtning heraf, samt efter de i øvrigt foredragne Omstændigheder, have anordnet og fastsat:

- I. I Henseende til de residerende Capellanier i Kjøbstæderne: A) at

- A) at de residerende Capellanier i Stavanger og Arendal skulle, ved indtræffende Vacancer, nedlægges;
- B) at de, disse Embeder tillagte, visse Indkomster, derefter skulle tilflyde Skolevæsenet;
- C) at Aftensangen i disse Kjøbstæder, efter de residerende Capellaniers Nedlæggelse, skal ophøre, og Catechisation anstilles i dens Sted af Sognepræsten, eller, i hans Forsald, af Skolelæreren.

2. I Henseende til de residerende Capellanier paa Landet:

- A) at Wandsøe Kald i Lister Provstie skal deles saaledes, at Wandsøe og Landstedet Fehrsund blive eet, samt Spind og Herod eet Kald, hvorved da det residerende Capellanie skal ophøre, og Capellangaarden Sande blive Bolig for Sognepræsten i Spind og Herod Sogne;
- B) at Holt Sognekald i Lister Provstie ligeledes, ved indtræffende Vacance, skal deles, saaledes, at Holt Hovedsogn bliver eet, samt Dybvaag og Flougstad Sogne eet Kald, for hvis Præst Capellangaarden i Dybvaag, da det residerende Capellanie ophører, skal tjene til Bopæl;
- C) at med Soggendahls, Lunds og Hellelands Sognekald, ved indtræffende Vacance, skal foretages følgende Deling:
  - a) at Soggendahls Hovedsogn skal blive eet Kald for sig;
  - b) at

b) at dets Annex Hillerøe, hvortil fra Soggendahl er en farlig Annexreise, skal forenes til eet Kald med Flekkefjord Sogn, der er Annex til Lund Sogn, og

c) at Lund Kald skal have Erstatning i Hestestad Sogn, som skal afgaae fra Hellelands Kald; hvorefter da det residerende Capellanie i Soggendahl Præstegjæld, som usornødent, ved Vacance nedlægges.

---

J Overeensstemmelse med den, under 28 Mai f. A. for Sjælland approberede, og nu til samtlige Danmarks Provindser udstrakte, Plan til Fattigvæsenets Indretning og Bestyrelse paa Landet, har det behaget Hs. Majestæt, ved Resolution af 10 Juni sidstleden, at stadsfæste følgende, igjennem det danske Cancellie, under 5te Juli næstefter udsærdigede, provisoriske Reglement for Fattigvæsenet i de af Danmarks Kjøbstæder, hvor Samme ei efter lignende Grundsætninger allerede er ordnet:

# I. Om Fattigvæsenets Bestyrelse i Kjøbstæderne.

§. 1. Enhver Kjøbstad udgjør, i Henseende til de Trængendes Forsørgelse, et særskilt Fattigvæsens-District, under hvilket og de Landboere, som til nogen Kirke i Kjøbstæden ere henlagte, indbefattes. Derimod ere de Landsbyesogne, der ikkun som Annexer forenes med

med Kjøbstaden, dennes Fattigvæsen uvedkommenbe. Ethvert saadant Annersogn bliver, i Følge heraf, at ansee som et District for sig selv, i hvilket Fattigforsørgelsen indrettes og bestyres efter de samme Regler, som ere forefrevne for Sognedistricterne paa Landet.

§. 2. Fattigvæsenet i Kjøbstadens District bestyres af Sognepræsten, (eller Sognepræsterne, dersom Byen er inddeelt i flere Menigheder,) een af Magistraten, (saafremt Byen har Magistrat) Byesogden, som Stedets Politimester, og 2de eller flere agtbare Mænd af hvert Sogn, som Fattig-Forstandere for Sognet. Denne Commission for Kjøbstadens Fattigvæsen er underordnet Stiftamtmanden (eller den Amtmand, som Stiftamtmands Embede i Kjøbstaden er tildeelt) og Biskoppen, som Directeurer; hvilke, i tvivlsomme Tilfælde, have at henvende sig til det kongelige danske Cancellie, og til samme aarligen at indberette Fattigvæsenets Tilstand i enhver under dem henhørende Kjøbstad.

II. Hvilke de Trængende ere, og hvor disse bør forsyrges.

§. 3. Som Trængende til Understøttelse ansees alene de Fattige, der ei ved egne Kræfter, paa lovlig Maade, kunne erhverve sig nødtørstig Underholdning, og saaledes uden andres Hjælp, enten ganske eller for en Deel, maatte savne den Føde, Klæder, Huuslye, Barme

Barm og Pleie i Sygdoms Tilfælde, som er dem uundværlig til at vedligeholde Liv og Helbred.

§. 4. Af saadanne Fattige paaligger det Kjøbstædens District at forsørge alle dem, som i Samme ere fødte og opdragne, eller (Skjøndt tilforn andensteds hjemmehørende) have Boepæl og Hjemstand der, paa den Tid de findes trængende til Understøttelse; og ligeledes dem, som i de sidste 3 Aar, enten bestandigt eller dog i længere Tid end paa noget andet Sted, have der havt Tilhold og paa lovlig Maade ernæret sig.

§. 5. Dog, dersom nogen Fremmed har nedsat sig i Kjøbstædens District, med vis Udsigt til, i samme at kunne ernære sig, men siden, ved tilstødende Uheld, er bleven trængende, da bør Districtet antage sig ham til Forsørgelse, om end næstforegaaende §. ikke i øvrigt paa ham kunde være anvendelig.

§. 6. Det samme gjælder og, om f. Ex. den Fattiges Tilstand kræver øieblikkelig Hjælp; om han ikke bevisligen har opholdt sig saalænge paa noget andet Sted i de danske Stater, at han der burde forsynes; om hans Fødested ei kan opdages, o. s. v.

### III. De Trængendes Inddeling og Forsørgelse efter deres forskjellige Trang.

§. 7. De Fattige, som antages til Understøtning, inddeles i 3 Classer:

Til 1ste Klasse henhøre alle saa Gamle og Syge,  
eller

eller paa Helbred, Førlighed, Sandser og Forstand saaledes Svækkede, at de aldeles intet, eller kun saare lidt, kunne fortjene til Livets første Nødvendigheder.

Til 2den Klasse henhøre Børn, som ere faders og moderløse, eller hvis Forældres Forstand, Helbred eller Sæder ere saaledes beskafne, at Børnens Opfostring og Opdragelse ikke til dem bør betroes.

Til 3die Klasse henhøre saadanne Familier eller enkelte Personer, som formedelst Svagelighed, mange Børn, tiltagende Alder, eller andre saadanne Årsager, ikke ere i Stand til at fortjene saa meget, som behøves til deres eller deres Børns nødtørftige Underholdning.

§. 8. De Fattige af 1ste Klasse, som mangle anden Understøttelse, forsynes af Fattigvæsenet:

- a) med Kost, eller, hvor de fornødne Indretninger til Natural-Forslægning ei kunne træffes, med Penge i Kostens Sted;
- b) med de nødvendigste Klæder;
- c) med Huuslye og Varme, ved at indtinges til Huse paa dertil bekvemme Steder;
- d) med Pleie i Sygdoms Tilfælde, hvilken de, hos hvem de Fattige ere til Huse, opmuntres til at forpasse, eller som paa anden Maade tilveiebringes.

(Fortsættelsen følger.)

## Blandede Efterretninger.

Folketallet paa Landet i Lolland og Fælster  
den 1ste Februar 1801.

## Lolland.

## Musse Herred.

|               |   |   |   |   |   |       |
|---------------|---|---|---|---|---|-------|
| Egtjæbing     | • | • | • | • | • | 700   |
| Møjbølle      | • | • | • | • | • | 800   |
| Nadsted       | • | • | • | • | • | 912   |
| Wyrnæsse      | • | • | • | • | • | 264   |
| Taars         | • | • | • | • | • | 710   |
| Baabensted    | • | • | • | • | • | 600   |
| Engestofte    | • | • | • | • | • | 236   |
| Hunsebye      | • | • | • | • | • | 702   |
| Marieboe      | • | • | • | • | • | 63    |
| Olemminge     | • | • | • | • | • | 582   |
| Fjelde        | • | • | • | • | • | 278   |
| Vester-Ulslef | • | • | • | • | • | 579   |
| Øster-Ulslef  | • | • | • | • | • | 398   |
| Godsted       | • | • | • | • | • | 217   |
| Nyested       | • | • | • | • | • | 511   |
| Herritzlef    | • | • | • | • | • | 495   |
| Rjettinge     | • | • | • | • | • | 905   |
| Breininge     | • | • | • | • | • | 229   |
| Døllefjelde   | • | • | • | • | • | 260   |
| Musse         | • | • | • | • | • | 269   |
| Thorebye      | • | • | • | • | • | 1,740 |

---

Summa 11,450

## Suglse Herred.

|             |   |   |   |       |
|-------------|---|---|---|-------|
| Fuglse      | • | • | • | 594   |
| Krange      | • | • | • | 175   |
| Hillested   | • | • | • | 483   |
| Holebye     | • | • | • | 259   |
| Bursøe      | • | • | • | 216   |
| Østøstø     | • | • | • | 1,492 |
| Thiirøstø   | • | • | • | 466   |
| Schørringe  | • | • | • | 399   |
| Weilebye    | • | • | • | 357   |
| Nebbelunde  | • | • | • | 332   |
| Sædinge     | • | • | • | 219   |
| Errindlev   | • | • | • | 526   |
| Ølstrup     | • | • | • | 225   |
| Thaagerup   | • | • | • | 306   |
| Thorslunde  | • | • | • | 194   |
| Ringsøbølle | • | • | • | 110   |
| Femøe       | • | • | • | 379   |
| Sætoe       | • | • | • | 772   |
| Ussøe       | • | • | • | 122   |

---

 Summa 7,626

## Nørre Herred.

|                  |   |   |   |     |
|------------------|---|---|---|-----|
| Halsted          | • | • | • | 950 |
| Nunede           | • | • | • | 278 |
| Herritzkirke     | • | • | • | 263 |
| Ville, Voietøstø | • | • | • | 126 |

Nach:

|             |   |   |   |             |
|-------------|---|---|---|-------------|
| Nachfou     | . | . | . | 118         |
| Branderslef | . | . | . | 380         |
| Horslunde   | . | . | . | 1,418       |
| Nordlunde   | . | . | . | 155         |
| Rjøbelow    | . | . | . | 793         |
| Windebye    | . | . | . | 403         |
| Sandbye     | . | . | . | 856         |
| Utterslew   | . | . | . | 749         |
| Birket      | . | . | . | 876         |
| <hr/>       |   |   |   | Summa 7,365 |

## Sønder Herred.

|            |   |   |   |       |
|------------|---|---|---|-------|
| Dannemarre | . | . | . | 488   |
| Tellitje   | . | . | . | 665   |
| Bestenskov | . | . | . | 606   |
| Cappel     | . | . | . | 601   |
| Gloslunde  | . | . | . | 394   |
| Græshauge  | . | . | . | 273   |
| Skoulænge  | . | . | . | 184   |
| Sollested  | . | . | . | 424   |
| Gurrebye   | . | . | . | 170   |
| Landet     | . | . | . | 285   |
| Ryde       | . | . | . | 367   |
| Xagebye    | . | . | . | 223   |
| Arninge    | . | . | . | 426   |
|            |   |   |   | Stof. |

|            |       |
|------------|-------|
| Stoffemærk | 1,282 |
| Westerborg | 797   |
| Summa      | 7,185 |

## Falster.

## Nørre Herred.

|                |       |
|----------------|-------|
| Maglebrænde    | 339   |
| Gaadslew       | 627   |
| Nørre Bedbye   | 735   |
| Nørre Alslef   | 473   |
| Ønslef         | 451   |
| Eschidsstrup   | 415   |
| Lingsled       | 850   |
| Stadager       | 247   |
| Nørre Kirkebye | 286   |
| Baalse         | 558   |
| Rippinge       | 355   |
| Brarup         | 511   |
| Torkildstrup   | 526   |
| Lillebrænde    | 240   |
| Baagøe         | 542   |
| Summa          | 7,155 |

## Sønder Herred.

|                 |       |
|-----------------|-------|
| Nyefjøbing      | 75    |
| Systofte        | 360   |
| Jdestrup        | 1,042 |
| Sønder Kirkebye | 323   |
| Summa           | 1,799 |

|               |       |
|---------------|-------|
| Sønder-Alslef | 170   |
| Carlebye      | 284   |
| Horrebye      | 296   |
| Nørre-Ørslef  | 352   |
| Beggerløse    | 805   |
| Horbelow      | 811   |
| Falqverslev   | 435   |
| Schielbye     | 476   |
| Gjeddesbye    | 388   |
| Nastrup       | 1,033 |

---

Summa 6,850

Summa for Landet i Lolland og Fal-

ster . . . . . 47,631

Solketallet i Syens Rjøbstæder samme Tid.

|             |       |
|-------------|-------|
| Odense      | 5,782 |
| Nyborg      | 1,866 |
| Svendborg   | 1,942 |
| Assens      | 1,443 |
| Faaborg     | 1,061 |
| Kjerteminde | 1,045 |
| Middelfart  | 1,019 |
| Børgense    | 760   |
| Rudkjøbing  | 1,141 |

---

Summa 16,059

Solketallet i Lollands Rjøbstæder samme Tid.

|         |       |
|---------|-------|
| Nachrov | 1,671 |
| Rød-    |       |

|                       |                   |
|-----------------------|-------------------|
| Rødbye . . . . .      | 776               |
| Nysted . . . . .      | 690               |
| Marieboe . . . . .    | 686               |
| Sartjølbing . . . . . | 549               |
|                       | <hr/> Summa 4,372 |

Solketallet i Falsters Kjøbstæder samme Tid.

|                           |                   |
|---------------------------|-------------------|
| Nyefjølbing . . . . .     | 1,079             |
| Stubbeffjølbing . . . . . | 467               |
|                           | <hr/> Summa 1,546 |
|                           | 5,918             |
|                           | <hr/> 16 059      |

Summa i Fyens, Lollands og Falsters

Kjøbstæder . . . . . 21,977

---

I Anledning af en indkommen Forespørgsel, har det danske Cancellie, under 10 d. M., tilskrevet Kjøbenhavn's Magistrat: at for ethvert Certificat, hvad enten det lyder paa Vare alene, eller paa Vare og Skib, bør erlægges den i Rescriptet af 22 Febr. 1793 bestemte Betaling.

---

Under 10 d. M. er det fastsat: at der, i Skjelsflør Kjøbstad, skal antages en Politiebetjent, der tillige kan ansættes som Torvemester der paa Stedet.

---

Den 18<sup>e</sup> M., om Aftenen, faldt en Dreng, ved Navn Ole Jensen, 9 Aar gammel, i Vandet ved Kniprels Broe, og, i det han var nær ved at synke, sprang Matros af 2den Divisions 2det Artillerie Compagnie, Wolff Christian Møller, med sine Klæder paa, ud i Vandet, og fik ham bjerget. For denne Handling er bemældte Møller tilstaaet den ved Placaten af 14de Septbr. 1798 udlovede Præmie.

---

Den 9 Septbr. er Capitain-Lieutenant Jessen ansat til Chef for Fregatten Frederiksteen.

### Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Lunds Sogneskald i Christiansands Stift 160 Rdlr.; det residerende Cappellan i Waage Præstegjæld, under Aggershuus Stift, 140 Rdlr.; Sogneskaldet ved Frue Menighed i Kjøbenhavn 1,200 Rdlr.

### Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 9 September er Under-Chirurg ved Søe-Statens Haandværksstof, J. D. Mikisch, befuldmægtiget til Chirurg i Ribe, samt i Løgstør tilligemed Mars og Sleth Herreder, den næstliggende anden Part af Gislum Herred i Strækning fra Lerchensfeld til Bogusild og Gislum exclusive samt

Hør,

Hornum Herred i Halsborg Amt, og Øster Han Herred i Hjørring Amt, med Forpligtelse at boe i Løgstøer. Den 16de, Cand. Theol. F. A. Dop confirmeret til Personel-Capellan for Stokke Præstegjæld i Aggershuus Stift; Examinatus Juris E. Gaaborg meddeelt Devil-ling som Procurator for alle Over- og Underretter i Nørre Jylland.

**Under Generalitetet:** Den 9 Septbr. ere Auditeurerne Wederkind, af det oldenborgske, og Rock, af det 2det Jydke Infanterie-Regiment, efter Ansøgning, gjensidigen forsatte.

**Under Admiralitetet:** Den 9 Septbr. ere Cadetterne M. G. Langemack, G. Fog, G. J. Grothschilling, P. U. Bruun, J. J. Paludan og D. E. Pedersen avancerede til Second-Lieutenanter; Kinck, Ravn, Kaalund, Blom, W. Dahlerup, Prütz og Krieger til Cadetter med 100 Rdlr. Gage; E. E. Schjørring til extraordinair Cadet med 100 Rd. Gage, og Rosenørn, Zeuthen, Bork, Mellemann, Wilkens, Christie, Mühlensteth, Føns, F. Petersen, Bertouch, Harboe, N. Grove, Ellbrecht, J. Grove, Junge, Lawatz og Harris til Cadetter med 50 Rdlr. Gage.

**Ved Kjøbenhavns Brandforsikkring:** Den 14 Septbr. blev, i General-Forsamlingen for Kjøbenhavns Brandforsikkring, Borger-Capitain og Brygger Hvidberg igjen valgt til Directeur.